

Beretning afgivet af Udvalget for Digitalisering og It den 12. december 2024

Beretning

over

Forslag til folketingsbeslutning om at sikre de mest udsatte borgere hjælp ved problemer med login på digitale systemer

[af Kim Edberg Andersen (DD) m.fl.]

1. Politiske bemærkninger

Udvalgets indstilling

Udvalget finder, at der er behov for en struktureret og politisk styret tilgang til at få undersøgt mulighederne for, hvordan vi som samfund skal håndtere udfordringerne med at sikre brugervenlig digitalisering for alle borgere og finde løsninger til de borgere, som ikke er fysisk eller psykisk i stand til at anvende digitale tjenester. Udvalget opfordrer derfor ministeren for digitalisering til at lade Digitaliseringsministeriet vurdere, hvordan man kan hjælpe de mest udsatte borgere med at anvende digitale løsninger, som i dette tilfælde er MitID.

Ministeren for digitalisering og Udvalget for Digitalisering og It skal herefter drøfte opfølgningen på Digitaliseringsministeriets vurderinger og forslag.

Baggrund

Sidste år kårede FN for tredje gang Danmark til verdensmester i offentlig digitalisering ud fra følgende parametre: udbredelse af digitale løsninger, adgangen til dem og integrationen af digitale teknologier til offentlig styring. Tre ud af fire danskere foretrækker at anvende digitale løsninger i kontakten med det offentlige (»Tilliden til den digitale offentlige sektor 2022«, af Digitaliseringsstyrelsen, januar 2023). Samtidig vurderes 17-22 pct. af den voksne befolkning at være digitalt udsatte (»Digital inklusion i det digitaliserede samfund«, af Digitaliseringsstyrelsen og KL, april 2021). Det indikerer, at selv om digitale selvbetjeningsløsninger gør hverdagen nemmere for den største del af befolkningen, er der et misforhold mellem at være en digital fører nation og udsatte borgeres oplevelse af digitaliseringen.

Udfordring

Nordjyske kunne i juli 2024 berette om en mand, Mikkel, der gerne ville anvende sit MitID. Problemet var, at Mikkel lider af lammelse. Derfor havde myndighederne udleveret en touchpen til ham, så han med brug af nakke og mund kunne forsøge at indtaste en ny kode, men uden succes, »Lam mand kørt ud på et sidespor: Mikkel får en pen til munden«, Nordjyske, den 27. juli 2024. Med udgangspunkt i dette eksempel mener udvalget ikke, at det er rimeligt at forlange, at samfundets mest udsatte borgere skal indordne sig efter de eksisterende regler, der er meget rigide, og hvor den sunde fornuft mangler. Det bør være muligt, at et nært familiemedlem eller, hvis dette ikke er muligt, en offentlig instans, kan hjælpe den nødstedte borger. Bekendtgørelsen om MitID til privatpersoner er i dag formuleret, så det kun er den fysiske person tilknyttet det enkelte MitID, der må kende bruger-id'et og adgangskoden og må anvende dem. Det betyder, at andre ikke kan hjælpe den pågældende person med at oprette nye adgangskoder i situationer, hvor denne ikke selvstændigt kan sørge for det. Ministeren for digitalisering nævnte under 1. behandling af beslutningsforslaget den 12. november 2024, at det hedder »MitID« og ikke »VoresID«, og det forstår udvalget godt. Derudover er udvalget enig med ministeren i, at MitID stadig skal holde sig inden for rammerne af den europæiske eID-forordning.

Siumut, Inuit Ataqatigiit, og Javnaðarflokkurin havde ved beretningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med politiske bemærkninger i beretningen.

2. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 2. oktober 2024 og var til 1. behandling den 12. november 2024. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Digitalisering og It.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 1 møde.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 1 bilag på beslutningsforslaget.

P.u.v.

Lisbeth Bech-Nielsen
formand